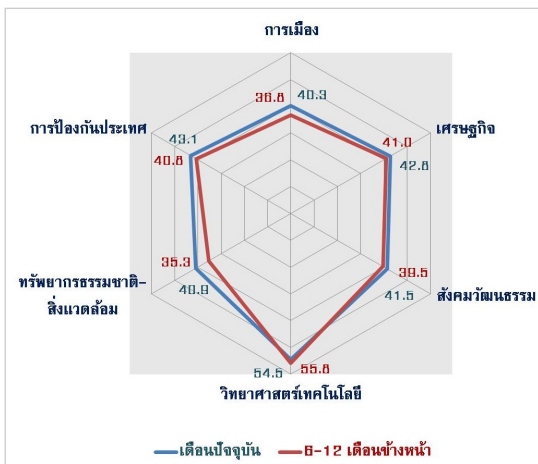

สำรวจล่าสุด: 24 - 28 ก.พ. 54
สำรวจครั้งที่: 24 - 31 มี.ค. 54

SSC Update ฉบับนี้ นอกจากจะได้นำเสนอ “ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ (NSCI)” แล้ว ยังมีบทสรุปความคืบหน้าของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ในวันออกกลาง ที่ขณะนี้การประท้วงได้ขยายตัวลุกลามไปจนถึงประเทศลิเบียแล้ว .. วันมือแดง (Red Hand Day) ซึ่งกล่าวถึงการต่อต้านการฝึกทหารเด็ก รวมไปถึง อีเอ็มเดล หนึ่งในยุทธศาสตร์การรุกของสินค้าจีนด้วยการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า .. นอกจากนั้น ยังมีเรื่องเกี่ยวกับอินเดียและอินโดนีเซีย ในด้านความสัมพันธ์สองประเทศที่น่าจับตามอง และ EAS ซึ่งเป็นการกล่าวถึงทิศทางและพัฒนาการของ EAS รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ..

ทางคณะผู้จัดทำ SSC Update ยังได้ทำการสำรวจความคิดเห็นสาธารณะภายใต้ชื่อ “SSC POLL” ในประเด็นเกี่ยวกับ “การจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จะส่งผลอย่างไรต่อประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน” ทั้งนี้ ผลสำรวจที่แสดงด้านล่างชี้ให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ (34.6%) เห็นว่า กำหนดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 4 ปีข้างหน้านี้ ยังไม่น่าจะส่งผลอย่างสำคัญนักในระยะสั้น-ปานกลาง สุดท้าย ศศย.สปท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำ SSC Update นี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่มากก็น้อย ..

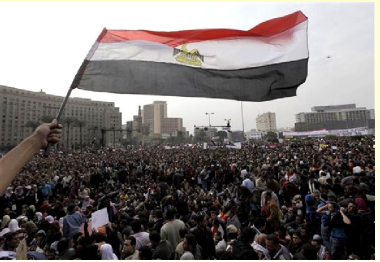
SSC POLL

กำหนดการจัดตั้ง “ประชาคมอาเซียน” ในปี พ.ศ. 2558 หรืออีก 4 ปีข้างหน้า จะส่งผลอย่างไรต่อประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน.

สำรวจ: 24 ก.พ. - 28 ก.พ. 54

ปรากฏการณ์โดมิโนในวันออกกลาง : พลัดอำนาจของประชาชน

การทำทลายอำนาจรัฐของประชาชนตูนิเซียจากภาวะความยากจน การว่างงาน อาหารราคาสูง ผิดปกติ การฉ้อราษฎร์บังหลวง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการทุจริตคอร์รัปชั่นของรัฐบาล นำมาสู่การสิ้นสุดอำนาจของประธานาธิบดี ซีน เอล อาบิติน เบน อาลี หลังจากครองอำนาจมากกว่า 23 ปี ชัยชนะจากตูนิเซียได้กลายเป็นแบบอย่างให้กับอียิปต์ที่การประท้วงของประชาชนสามารถทำให้ประธานาธิบดี ฮอสนี มูบารัค ต้องยอมแพ้ในที่สุด พร้อมกันนี้สถานการณ์ยังลุกลามไปยังเยเมน อิหร่าน บาห์เรน จอร์แดน แอลจีเรีย ลิเบียและบางประเทศในแอฟริกาด้วยเหตุผลเดียวกัน ปรากฏการณ์โดมิโนในวันออกกลาง แสดงนัยสำคัญของการทำทลายอำนาจของผู้ปกครองและรัฐบาลที่ได้ถูกเขย่าจากพลังประชาชนส่วนใหญ่ อันเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ ในการแสดงออกถึงความต้องการยกระดับความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น ขอสิทธิและเสรีภาพที่พึงมี และต่อต้านรัฐบาลหรือผู้นำที่ขาดความชอบธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐานอันหนึ่งสำหรับการปกครองที่เมื่อขาดความยินยอมพร้อมใจของประชากรส่วนใหญ่ก็จะนำรัฐบาลไปสู่ความขัดแย้งหรือความล่มสลายในที่สุด

ทั้งนี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวในวันออกกลางไม่ได้เพิ่งปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกที่มีการรวมกลุ่มเรียกร้องและกดดันทางการเมืองเพื่อให้มีการปฏิรูปการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ หรือจากการขับไล่ผู้ปกครองที่ขาดความชอบธรรม นอกจากนี้ โลกาภิวัตน์ ยังมีส่วนที่ทำให้การแพร่กระจายของข่าวสารเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทำให้เกิดการรวมตัวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีบทบาทสำคัญในการระดมมวลชน อย่างไรก็ตาม รูปแบบการต่อสู้และการรวมตัวกันของประชาชนไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้น การปฏิวัติในประเทศจีน รัสเซีย และการรวมตัวกันของนักศึกษาในกรณี ๑๔ ตุลา ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงพลังอันยิ่งใหญ่ของประชาชนมาแล้ว

สถานการณ์ต่อไปหลังจากนี้เป็นสิ่งที่น่าจับตามอง คือ เมื่อประชาชนได้มาซึ่งสิทธิ เสรีภาพ และความชอบธรรมตามที่เรียกร้องแล้วจะทำอย่างไรต่อไป การปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตามกระบวนการประชาธิปไตย (Democratization) จะเป็นไปในทิศทางใด ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต (Way of Life) อย่างแท้จริงหรือไม่ หรือเป็นเพียงเครื่องมือในกระบวนการถ่ายโอนอำนาจไปสู่การปกครองแบบเดิมของกลุ่มผู้ปกครองใหม่เท่านั้น

Red Hand Day กับ ท.ทหารเด็ก

จากกระแสข่าว ผู้ก่อการร้ายฝึกเยาวชนทางใต้ให้เป็นแนวร่วมเมื่อกลางเดือนแห่งความรักที่ผ่านมา ฉบับนี้จึงจะขอเสนอให้ผู้อ่านทุกท่านได้รู้จักกับ **“วันมือแดง (Red Hand Day)”** วันที่น้อยคนนักจะรู้ถึงความสำคัญว่า 12 กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นวันต่อต้านการฝึกทหารเด็ก ด้วยการเรียกร้องและรณรงค์ให้ทั่วโลกให้ความสนใจแก่ชะตากรรมของทหารเด็กชาย-หญิงในคองโก รวันดา ยูกันดา ซูดาน โกตดิวัวร์ พม่า ฟิลิปปินส์ โคลัมเบีย และปาเลสไตน์ นับแสนคนที่ถูกเกณฑ์ให้อยู่ในสนามรบเดียวกับผู้ใหญ่ หลังผ่านการฝึกการรบ การใช้อาวุธ กระทั่งนักรบวัยกระเตาะเหล่านี้ได้รับการกล่าวขานว่า มีความหึกมโหดที่สุดกลุ่มหนึ่งในโลก เพราะถูกบ่มเพาะความโหดร้าย อามหิต ดุคันตั้งแต่วัยเยาว์

Mike Wessells จาก The Atomic Scientists ระบุว่า นักรบรุ่นเยาว์เหล่านี้ส่วนมากมีวัยเพียง 7 -18 ปี เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งสงคราม ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ และสงครามกลางเมืองในรูปแบบการรบแบบกองโจร โดยเริ่มต้นด้วยการเป็นยามรักษาการณ์ หน่วยสอดแนมหรือสายลับ แล้วพัฒนาขึ้นมาเป็นกลุ่มที่คอยก่อการจลาจล ลักลอบส่งอาวุธให้กับกลุ่มทหาร จนถึงขั้นสวมเครื่องแบบ ติดอาวุธ และออกรบร่วมกับผู้ใหญ่กระทั่งสงครามสงบลง วิถีชีวิตของนักรบผู้เหลือรอดก็จะกลายเป็นปัญหาสังคม เพราะนักรบหญิงจำนวนมากต้องหันไปใช้ชีวิตเป็นโสเภณี ขณะที่นักรบชายจำนวนมากต้องกลายเป็นโจร เพราะตราบาปที่สงครามทิ้งไว้ในชีวิตได้ก่อร่างสร้างพฤติกรรมที่ก้าวร้าว รุนแรง จนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ประกอบกับขาดการศึกษา และสังคมเองก็อดใจในการยอมรับให้กลับคืนสู่สังคม ปัญหานี้จึงยังเป็นปัญหาที่แก้ไม่ตกไปโดยปริยาย แม้ทหารเด็กจะไม่ได้เกิดขึ้นในทุกประเทศ แต่ก็ยังเป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะต้องตระหนักถึงเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นประเด็นที่ขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับทั้งในเรื่องของความเหมาะสมด้านการเลี้ยงดู ที่พักอาศัย อาหาร ความปลอดภัยในชีวิต และการได้รับการศึกษา อันเป็น factors ที่ทหารเด็กทั่วโลกไม่เคยได้รับ ประกอบกับในหลายประเทศ กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบมักใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องต่อรองกับภาครัฐ แม้เด็ก ๆ จะไม่ได้ถูกนำมาเป็นทหาร แต่ก็กำลังซึมซับความโหดเหี้ยม และการใช้ความรุนแรง ด้วยการเรียนรู้จากความสูญเสียและความเคียดแค้น **Red Hand Day** จึงเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนทั่วโลกที่พยายามรณรงค์ให้ลดและเลิกการใช้ทหารเด็ก เพื่อขจัดเมล็ดพันธุ์ของความรุนแรงที่จะถูกบ่มเพาะไปสู่ Generation ต่อไป

ขอขอบคุณ: นิตยสาร Military ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2552

จาก "อียูโมเดล" ถึง "โซนา ซีดี ดอยเมสส์" ไทยได้หรือเสีย

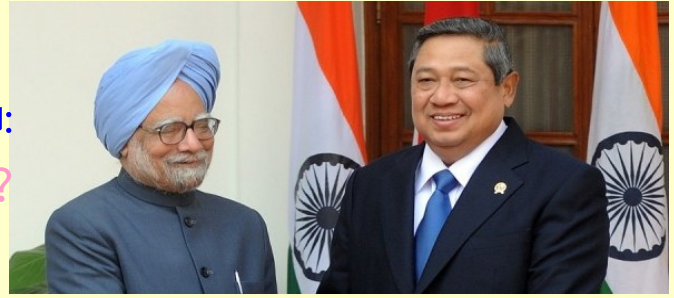
“Made in China” เป็นสินค้าที่ในสายตาผู้ซื้อทั่วโลกให้คำนิยามว่า เป็นสินค้าราคาถูกแต่ไม่ได้คุณภาพ จีนจึงพยายามจะลบภาพสินค้าในเมืองอียู และอัพเกรดสินค้าจากระดับล่างสู่ระดับบนให้ได้ ดังนั้นจึงพยายามตั้งตลาดใหม่ที่หูหนง หรือที่คนจีนรู้จักในชื่อ ศูนย์ค้าส่งโลซีอวาน (โหลสุวรรณ) แต่อย่างไรก็ตามยังเป็นสินค้าระดับล่างอยู่ดี นี่เป็นเหตุผลสำคัญที่จีนมองออกไปนอกประเทศ เหมือนกับปรากฏการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในประเทศไทยที่บางนา-ตราด (Thailand-China International Product City) บนเนื้อที่กว่า 200 ไร่ บนถนนบางนา-ตราด กม.10 มูลค่าการลงทุนประมาณ 45,000 ล้านบาท โดยสามารถรองรับร้านค้าถึง 15,000 ร้าน และรองรับคนได้มากกว่า 100,000 คน และศูนย์ค้าส่งพื้นที่ 40 ไร่ บนถนนสายซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำปาง ซึ่งมาจากนโยบายผลักดันทั้งการลงทุนและที่พนักธุรกิจกระจายปกระจุยสรรพสินค้าจีนทั่วโลกของรัฐบาลจีน โดยใช้ **“อียู โมเดล” (YIWU MODEL)** เป็นต้นแบบ แต่โมเดลดังกล่าวมิได้เริ่มที่ไทยเป็นประเทศแรก มีขึ้นก่อนแล้วที่รัฐดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตหรือยูเออี แอฟริกาเหนือ และสเปน

เหตุใดผู้ประกอบการจึงต่อต้าน “อียู โมเดล” เป็นการส่งออกทั้งพ่อค้าจีนและสินค้าจีนพร้อมกันทั้งระบบ ซึ่งจะเป็นการถ่ายเทเงินนับแสนคนเข้ามาแย่งงานแรงงานไทยมากกว่าการจ้างงานที่คาดว่าจะมีเพียง 7 หมื่นคน เพราะโครงการที่บางนาแห่งเดียวก็มีร้านค้าเกินกว่า 1.5 หมื่นร้าน รวมถึงร้านค้าที่ขายสินค้าราคาถูก เช่น เยาวราช ใบบ่ี สำเพ็ง ประตูนํ้า ต่างต่อต้านโครงการดังกล่าว เนื่องจากสินค้าที่จะจำหน่ายประกอบด้วย เครื่องหนัง สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์/ของตกแต่งบ้าน เครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่ SMEs ไทยส่วนใหญ่ผลิตและแข่งขันกับสินค้าจีนทั้งในและนอกประเทศอยู่แล้ว โดยหากจะกลับมาทบทวนบทบาทการค้าว่าไทยได้วางตำแหน่งสินค้าไทยเป็นสินค้าระดับบนและได้มาตรฐาน ดังนั้นศูนย์การค้าส่งที่เข้ามาตั้งในไทยจะต้องขายสินค้าในระดับบน (premier) ราคาแพง ไม่ใช่ของถูกของโหล แบบสินค้าจีนหรือไม่

หากมองวิกฤตให้เป็นโอกาส เหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นด้านแรกที่ไทยจะใช้เป็นเวทีในการเรียนรู้การรุกก้าวที่หนักหน่วงของจีนในเวทีการค้า ถือเป็นบททดสอบแรกที่ไทยจะได้เรียนรู้วิฤตจากจีนเป็นประเทศแรก โดยไทยมีมาตรการรองรับและมอบหมายให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าไปหาแนวทางในการจัดตั้งสถาบันเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการไทย เสมือนเป็นการฝึกปรี๊ดแม่ไม่ม้วยไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับเวทีการค้าเสรีระดับอาเซียน 2015 ที่คาดว่าจะอีก 9 ประเทศจะใช้โมเดลนี้กับไทยในอีก 4 ปีข้างหน้า

อินเดียและอินโดนีเซีย: หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ใหม่จริงหรือ?

จากการที่ประธานาธิบดีชูซีโล บัมบัง ยุคโตโยโน แห่งอินโดนีเซีย เดินทางเยือนอินเดียเป็นครั้งที่ 2 หลังจาก การเยือนอินเดียในปี ค.ศ.2005 ถือเป็นรวมตัวของยักษ์ใหญ่ แห่งเอเชียทั้งสองเข้าสู่ความร่วมมือแห่งกันและกันอีกครั้ง นับว่าเป็นการผงาดขึ้นของมหาอำนาจประชาธิปไตย ที่สามารถก้าวไปไกลกว่าความที่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มไม่ฝักใฝ่ ฝ่ายใดในอดีตสู่บทบาทใหม่ในกระแสดังโลกที่ยิ่งใหญ่อีกครั้ง

ในการต้อนรับผู้นำอินโดนีเซีย ในฐานะประมุขแห่ง รัฐนั้น ทางนิวเดลีได้เน้นความสำคัญของหุ้นส่วนระดับ มหาอำนาจด้วยการสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ กับจาการ์ตา

การสนทนาของ นายกรัฐมนตรีมานโมฮัน ซิงห์ กับ ประธานาธิบดีชูซีโล บัมบัง ยุคโตโยโน มี 4 ประเด็นหลัก ที่น่าสนใจยิ่งคือ

ประการแรก แรงปรารถนาที่จะเปลี่ยนผ่านโลก แห่งการแบ่งแยกประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ส่งผลให้ความสัมพันธ์แบบดั้งเดิมในกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ของทั้ง 2 ประเทศ เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างสัมพันธ์ภาพ มากกว่าการรักษาความอยู่รอด เป็นการยกสถานะของ ผลประโยชน์ร่วมในชาติเอกราชใหม่ อย่างแท้จริง ในวันนี้ใน ฐานะสมาชิกของ G20 อินเดีย และอินโดนีเซีย มองตัวเอง ว่าเป็นผู้สร้างฉันทานุมัติที่มีศักยภาพในประเด็นการค้าโลก สภาพแวดล้อมและการสร้างสมดุลของเศรษฐกิจโลกด้วย

ประการที่สอง การสร้างคุณค่าทางประชาธิปไตย ร่วม ภายหลังจากได้รับเอกราช อินเดียและอินโดนีเซียได้ ให้การสนับสนุนประเทศในโลกที่ 3 ในการสร้างเอกภาพ และเอกราช มากกว่าการสร้างเสรีภาพทางการเมือง ใน ประเด็นแถลงการณ์ร่วมของการสนทนาของนายกรัฐมนตรี มานโมฮัน ซิงห์ กับประธานาธิบดีชูซีโล บัมบัง ยุคโตโยโน ได้ตอกย้ำแรงปรารถนาที่จะร่วมกันแสดงบทบาทเชิงรุกใน การสนับสนุนประชาธิปไตย สันติภาพ และเสถียรภาพ ใน ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและในประชาคมโลก

ประการที่สาม อินเดียและอินโดนีเซีย มีบทบาท ที่ยิ่งใหญ่ในการปรับสมดุลแห่งอำนาจในเอเชีย เกือบ 6 ศตวรรษ ที่ผ่านมาทั้งนิวเดลี และจาการ์ตา ได้ทำงาน ร่วมกันอย่างหนักในการสนับสนุนแนวคิดเอกภาพแห่ง เอเชีย และประกาศไม่เอาด้วยกับภาคีทางทหาร ทุกวันนี้ ท่ามกลางกระแสการเติบโตของจีนและดูเหมือนมีการลด บทบาทและความสำคัญของสหรัฐกับญี่ปุ่นนั้น อินเดีย และอินโดนีเซีย กลับเริ่มขยับขยายและสร้างความเป็น สถาบันในด้านความร่วมมือทางการทหารเพื่อที่จะประกัน ว่าสถานะการเติบโตทางเศรษฐกิจของเอเชียไม่ได้มี สัญญาณอันตรายใดๆ แม้จะมีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นใหม่ ในภูมิภาค

ประการที่สี่ นายกรัฐมนตรีมานโมฮัน ซิงห์ กับ ประธานาธิบดีชูซีโล บัมบัง ยุคโตโยโน กำลังให้ความสนใจ อย่างลุ่มลึกและเป็นรูปธรรมในการแสวงประโยชน์ร่วมใน ช่องทางการเดินเรือระหว่างมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก ซึ่งความเกี่ยวพันเชิงสร้างสรรค์ในด้านความมั่นคงทาง ทะเลระหว่าง 2 ประเทศ จะเชื่อมต่อระหว่าง 2 มหาสมุทร และสิ่งนี้จะกลายเป็นสิ่งช่วยสถาปนา “ภูมิภาค อินโด-แปซิฟิก ใหม่” ขึ้นมาไม่ช้า

EAS : พลกระทบที่มีต่อประชาคมอาเซียนและไทย

พลเอก ฤชศักดิ์ รัตนวรรณ ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ/ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา กรณออนุมัติให้ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา ครั้งที่ ๓/๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑/๕๔ เมื่อวันอังคารที่ ๑ ก.พ.๕๔ เรื่อง “EAS : ผลกระทบที่มีต่อประชาคมอาเซียนและไทย” โดยมีนักวิชาการฝ่ายทหาร พลเรือน เอกชน และสื่อมวลชนร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับทิศทางและพัฒนาการของ EAS รวมทั้งผลกระทบ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับ Regional Architecture, ASEAN Centrality, ASEAN Connectivity และ ASEAN Unity สรุปประเด็นสำคัญดังนี้

พัฒนาการและทิศทางของ EAS : การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก หรือ EAS เป็นเวทีหารือในประเด็นทางยุทธศาสตร์และความมั่นคงที่ครอบคลุมทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาคภายใต้ความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ ความมั่นคงด้านพลังงาน การศึกษา การเงิน ไซเบอร์ และการจัดการภัยพิบัติ โดยมีสมาชิก ๑๖ ประเทศ ได้แก่ สมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ปัจจุบันขยายเพิ่มเป็น ๑๘ ประเทศ ตามมติที่ประชุม EAS ครั้งที่ ๕๓ (ต.ค.๕๓) ที่ตกลงรับสหรัฐฯ และรัสเซียเข้าเป็นภาคีสมาชิกอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ ประเมินว่าการเข้ามาของสหรัฐฯ เป็นเพราะต้องการลดบทบาทและอิทธิพลของจีนในภูมิภาค และเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิอันชอบธรรมที่จะแทรกแซงและแสวงประโยชน์ในพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำโขงตอนล่างและประเด็นความมั่นคงในทะเลจีนใต้ตามหลักสากล ในขณะที่รัสเซียต้องการแสวงประโยชน์และความร่วมมือในภูมิภาคด้านเศรษฐกิจและพลังงาน โดยมุ่งให้ไซเบอร์เป็นประตูทางการค้าที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการเมื่อเดือน ม.ค.๕๔ ที่ผ่านมา ไทยได้จัดทำเอกสารเสนอแนวคิด ๓ ประเด็น โดยเสนอให้ปรับโครงสร้างความร่วมมือจากเดิมที่กำหนดไว้ ๕ สาขาเป็นการจัดแบบ ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ ประเด็นที่โลกสนใจ ประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญของโลก และประเด็นการเมืองและความมั่นคง รวมทั้งกำหนดใช้รูปแบบการประชุม EAS เป็น ๒ ห่วง คือ ห่วงแรกเป็นการหารือทั่วไประหว่างหัวหน้าหน่วยงานเพื่อพิจารณากำหนดประเด็นหลักของการประชุมประจำปีของ EAS ที่จะมีการขึ้นในห้วงหลัง และเสนอให้จัดเวลาสำหรับผู้บริหารระดับสูงขององค์กรระหว่างประเทศได้มีโอกาสนำเสนอวาระ/ประเด็นที่ต้องการหารือในเวที EAS

ความท้าทายและผลกระทบที่มีต่อประชาคมอาเซียนและไทย : บริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค อาทิ ประเด็นสิทธิมนุษยชนในพม่า ความมั่นคงในคาบสมุทรเกาหลี ปัญหาในทะเลจีนใต้ ปมขัดแย้งเรื่องดินแดน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ การพยายามเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคอย่างชอบธรรมของประเทศมหาอำนาจผ่านกรอบการประชุมต่างๆ โดยเฉพาะ EAS นอกจากนี้ อาเซียนยังไม่มีจุดยืนด้านยุทธศาสตร์ร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และไม่มียุทธศาสตร์ร่วมในการบริหารจัดการกับประเทศนอกภูมิภาคที่ชัดเจน ประเด็นที่น่ากังวล คือ อาเซียนจะบริหารจัดการด้านสารัตถะการประชุมตามวาระเช่นเดิมโดยที่ไม่ถูกแทรกแซงจากมหาอำนาจได้หรือไม่ และจะอ้างไว้

ซึ่งสถานะความเป็นศูนย์กลางของที่ประชุมไว้ได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ อาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งไทยในฐานะชาติสมาชิกจะเตรียมพร้อมรับมืออย่างไรต่อกรณีประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ จีน และรัสเซีย เข้ามาแสวงประโยชน์อย่างชอบธรรมในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง เพื่อรักษาคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน อันจะนำมาซึ่งการช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการอ้างไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติของอาเซียนและของไทยอย่างยั่งยืนภายใต้ข้อพิจารณาที่ว่า การที่จะขับเคลื่อนอาเซียนไปสู่การเป็นแกนกลางของสถาปัตยกรรมในภูมิภาคได้อย่างแท้จริงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือในด้านต่าง ๆ รวมทั้งศักยภาพที่เข้มแข็งในทุกมิติของอาเซียนในภาพรวม

บทบาทและท่าทีที่เหมาะสมของอาเซียน : อาเซียนควรแสวงประโยชน์จากการร่วมเป็นภาคีในทุกกรอบความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีพลวัตทางการค้า การลงทุนในระดับสูงและมีศักยภาพเพียงพอที่จะต่อกรกับประเทศมหาอำนาจอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ การเกี่ยวพันอย่างสมดุลกับประเทศมหาอำนาจต่างๆ จะนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดของอาเซียนในภาพรวม การเตรียมพร้อมรับมือต่อข้อเสนอและท่าทีของสหรัฐฯ และรัสเซียในการมีปฏิสัมพันธ์กับ EAS โดยกำหนดจุดร่วมด้านยุทธศาสตร์ในเชิงรุกและจุดยืนที่ชัดเจนด้านการเมืองระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี อาเซียนควรผลักดันให้ EAS พัฒนาและขับเคลื่อนทุกมิติอย่างสอดคล้องไปพร้อมๆ กันทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง การทหารให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ ซึ่งอาจจะส่งผลให้ EAS กลายเป็นผู้กำหนดวาระสำคัญของโลกในฐานะเสมือนเป็นเวทีการเมืองของโลก (Political Forum)

บทบาทและท่าทีที่เหมาะสมของไทย : ไทยควรเร่งผลักดันยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาคriticalที่จะเป็นจุดเปลี่ยนของอาเซียน ได้แก่ ปัญหาขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ความร่วมมือในลุ่มน้ำโขง และการปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเร่งวางแผนการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่มั่นคงในระยะยาวบนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติอย่างจริงจังเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแสวงประโยชน์จากการเป็นพันธมิตรที่ดีกับอินโดนีเซียซึ่งมีศักยภาพโดดเด่นในฐานะประธานอาเซียนและกำลังได้รับความสนใจอย่างยิ่งจากมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม BRIC ซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ที่นำจับตามองเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งเร่งเสริมสร้างภาวะเสถียรภาพทางการเมืองและพัฒนาเศรษฐกิจในเชิงบูรณาการและส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านโดยก้าวข้ามปมขัดแย้งในอดีตเพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกัน ในส่วนของกองทัพควรพิจารณาแนวคิดที่จะผลักดันให้เวที ADMM เข้าไปมีส่วนร่วมในเวที EAS ในฐานะเป็นคลังสมอง (Think Tank) หลักของ EAS โดยดำเนินงานร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศแบบบูรณาการในเชิงรุก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความมั่นคงของกลาโหมอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของอาเซียนในแง่ที่ว่าอาเซียนพร้อมที่จะสนับสนุนบริบทด้านความมั่นคงของโลกให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง